

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Homiliarium Pauli Diaconi - Cod. Aug. perg. 29

Paulus <Diaconus>

[S.l.], [3. Drittel des 9. Jh.]

Evangelienlesung nach Lucas; Beda Venerabilis presbiter: Homilie zu der
Evangelienlesung

[urn:nbn:de:bsz:31-20440](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-20440)

tiae habitum induat . atque ad redem-
ptionem mundi tanquam spon-
sus suo procedat & thalermo . . Cuius
uocem mentemque . nos fratres km̄
promodulo nostro sequentes . famulos
esse nos xpi . incunctis actibus nr̄is
motibusque recolamus . Cuius semper
obsequiis omnia corporis nr̄i mem-
bra mancipemus . ad eius inplenda
uoluntatem . Totum nr̄e mentis
dirigamus intuitum . . Sicque per
ceptis eius muneribus gratias recte
uiuendo reddamus . ut ad maiora
percipienda digni existere merca-
mur . . Praecemur seduli . cum bea-
tadi genetrice . ut fiat nobis secun-
dum uerbum eius . . Illud uidelicet
uerbum . quo rationem suae incarnatio-
nis ipse exponens ait . . Sic enim
dilexit d̄s mundum . ut unigenitū
filium suam daret . ut omnis qui
credit in ipsum non pereat . sed ha-
beat uitam aeternam . . Nec
dubitandum . quin nos de profundis
ad se clamantes citius exaudire
dignabitur . Propter quos nec-
dum se cognoscentes ipse ad profun-
dam hanc conuallem lacrimarum
descendere dignatus est . .
Ihs xps d̄ns noster . qui uiuit et reg-
nat cum patre . in unitate sp̄s sc̄i d̄s
per omnia secula seculorum amen .

PER VI ANTE NAT̄ D̄NI
LEC̄ S̄CI IȲA S̄EC̄ LUCAM .

In illo tempore . **E**xurgens
autem maria abiit in montana cum
festinatione in ciuitatem iuda .

Et intrauit in domum zacharie . et
salutauit helisabeth . et reliq̄ .

OMNIA VENERABILIS BE-
DAE PR̄BI DE EADEM LEC-
TIONE : —

Lectio quam audiuius sc̄i euange-
lii . et redemptionis nr̄e nobis sem-
per ueneranda primordia
predicat . & salutaria semper imi-
tandae humilitatis remedia com-
mendat . . Nam quia peste
superbiae ad tactum genus huma-
num perierat . decebat ut medica-
mentum humilitatis quo sanare-
tur . Prima mox incipientis
salutis tempora praetenderent . .
Et quia per temeritatem seductae
mulieris . mors inmundum intro-
ierat . Congruum fuit . ut in in-
ditiū uitae reuertentis . mulie-
res sede uote humilitatis inuicem
ac pietatis praecemerent obsequiis .
Prior ego nobis beata d̄i gene-
trix ad sublimitatem patriae caelestis
Iter ostendit humilitatis . non mi-
nus religionis . quam castitatis
exemplo uenerabilis . . Siquidem
gloria uirginei et intemerati
corporis . qualis ^{est} uita supernae
ciuitatis ad quam suspiramus in-
sinuat . ubi neque nubent . neque

nubentur. sed sunt sicut angelici in caelis. At uirtute mentis & imia qua adhuc per tingere debemus indicat. Namque sicut praecedente sei euangeli lectione cognouimus. Postquam angelica uisione & alloca tione meruit sublimari. postquam se caelesti honestandam parauit dicit. Nequaquam se dedonit caelestibus quasi se h& essent & tulit. Sed ut magis magisque donis esset apta di uinis. In custodia humilitatis gressum mentis fixit. Ita euangeli zanti sibi. archangelo respondens. Ecce ancilla dñi fiat mihi secundum uerbu tuum. Ut uero ex hoc dierna lee tione audiuius eandem quam ange lo exhibuerat humilitatem. homi nibus quoque curauit exhibere. Et quod maioris est uirtutis. hoc & iam minoribus. Quis enim nes ciat uirginem dō consecratam. mu lierem deditam. gradum habere potio rem. Quis dubitet matrem regis aeterni. iure matri militis esse preferendam. At tamen ipsa memor scripturae praecipientis. Quanto magnus est humilia te in omnibus. Mox angelus qui loque batur ei ad caelestia redit. Surgit a montana conscendit. gestansque in utero dñi. seruorum dñi habitacula p&xit. ac requirit allo qua. Et apte post uisionem an

geli in montana subit. Quae gustata stauitate supernorum ciuium. humilitatis se gressibus. ad uirtutum alta transtulit. Intrat ergo domum zachariae. atq; helisabeth quam seruam ac praecursorem dñi parturam no uerat salutat. Non quasi dubia de oraculo quod acceperat. sed ut congratulatura de dono. quod con seruam accepisse didicerat. Non ut uerbum angeli. mulieris ad testatione probaret. sed mulieri pro uetate aetate. uirgo iuuenula ministerium sedula impenderet. Ut autem audiuit salutationem mariae helisabeth. Exultauit in fans in utero eius. Et repleta est spū scō helisabeth. Aperiente os ad saluandum beata maria. re pleta est mox spū scō helisabeth. repletus & iohannes. atque uno eodemque spū ambo edocti. Illa saluantem quae esset agnouit. Et ut matrem dñi sui debita cum be nedictione uenerata est. ille ipsam esse dñm qui utero uirginis por tēretur intellexit. Et quia lingua necdum ualuit. animo ex ultante salutauit. Officiūq; suae praecursionis. quam libenter quam deuotae iuuenis esset im pleturus. Et ante quam nasce r&ur. ad uenienti dño quibus ua

lebat indicus intimauiit . Ad erat
 namque tempus quo impleretur
 angeli sermo quem dixerat . Quia
 spūscō replebitur . adhuc ex utero
 matris suae . 7 Repleta est ergo
 spūscō helisabeth . Et exclamauit
 uoce magna . 7 Recte uoce mag
 na . quia magna dī dona cognouit ;
 Recte uoce magna . quia illum quem
 ubique praesentem nouerat . Etiam
 corporaliter adesse sentiebat . 7
 Magna etenim uoce . non tam clamo
 sa quam deuota intellegendum est ;
 Neque enim modice uocis deuotione
 dnm laudare uolebat . quae spū
 scō plena flagrabat . 7 Quae et illū
 in utero gestabat . Quo innatis mu
 lierum maior nemo est . Et eum
 aduenisse gaudebat . qui concep
 tus ex carne matris uirginis . fi
 lius altissimi uocaretur . et esset . 7
 Exclamauit autem et dixit . be
 nedicta tu inter mulieres . Et be
 nedictus fructus uentris tui . 7
 Benedic ta tu inter mulieres . sed
 inter mulieres benedictas . maiori
 benedictione specialiter insignis .
 Benedictus fructus uentris tui . 7
 Nec ipse generali scōrum more bene
 dictus . sed sicut apostolus ait ;
 Quorum patres & ex quibus xps se
 cundum carnem . qui est super
 omnia dī . benedictus in saecula . 7
 De huius ortu fructus . psalmista

mystico sermone testatur dicens .
 Etenim dñs dabit benignitatem .
 & terra nostra dabit fructum suū .
 Dedit quippe dñs benignitatem .
 quā genus humanum . a reatu pre
 uaricationis per unigenitum suū
 liberare disposuit . . Dedit benign
 nitatem . quia in gressu eius uir
 ginalis uteri templum . spūscī gra
 tia consecrauit . . Et terra nostra
 dedit fructum suum . quia eadem
 uirgo . quae de terra corpus habu
 erat . filium genuit . diuinitate
 quidem dō patri coequalem . sed
 sibi carnis ueritate consubstantia
 lem . . De hoc & esaias . tempus
 humanae redemptionis intuent
 ait . 7 In illa die erit germens dñi
 in magnificencia & in gloria . &
 fructus terrae sublimis . . Cermen
 namque dñi fuit in magnificencia
 & gloria . cum sempiternus dī
 filius in carne temporaliter ap
 parens . magnitudine uirtutum
 caelestium mundo clarus effulsit .
 Fructus quoque terrae sublimis
 effectus est . quando carnem qua
 de nostra naturam mortalem dī
 susceperat . uirtute resurrectionis
 in mortalem iam redditam . ad
 caelos subleuauit . . Recte ergo
 dicitur . benedicta tu inter mu
 lieres . Et benedictus fructus
 uentris tui . . Benedic ta est enī

incomparabiliter quae & diuini ger-
minis suscepit gloriam & coronam
integritatis seruauit. 7 Benedicta
tu inter mulieres. per cuius partum
uirgineum. anatis mulierum ma-
ledictio primae matris excludit. 7
Benedictus fructus aentris illius. p
quem & semen incorruptionis. & sup
ne hereditatis quam perdidimus in
adam. fructum recepimus. et uere
ac singulariter benedictus. qui non
nostro more. postquam natus est
gratiam adō benedictionis percepit.
sed ipse ad saluandum mundum bene-
dictus uenit in nomine dñi. 7

Et unde hoc mihi ut ueniat mater dñi
mei ad me. 7 O quanta in prophe-
tissae mente humilitas. quae ueris
sermo dñi quem dixit. Super quem
requiescat & sps meus. nisi super hu-
mitem & quietum & tēmentem uer-
bamea. 7 Matrem quidem dñi
que ad se uenerat. mox ut uidit esse
cognouit. sed nihil in se talis meriti
repperiens. quod digna fieret. at an-
ta hospite uisitari. 7 Unde hoc
mihi inquit. ut ueniat mater dñi
mei ad me. 7 Quia nimirum ipse
sps qui ei prophetae donum contulit.
munus pariter humilitatis presti-
t. 7 Prophetico repleta spu. ge-
netricem ad se aduentasse saluato-
ris intellegit. sed humilitatis
spu est. cum specta. minus

39
dignam se eius aduentui dephendit. 7

Ecce enim ut facta est uox salutatio-
nis tuae in auribus meis. exultauit
in gaudio infans in utero meo. 7

Intellexit helisabeth. eodem quo
impleta erat spu reuelante. quid
illa exultatio sui significasset in
fantis. hoc est illius uenisse ma-
trem. cuius ipse praecursor. ac de-
monstrator esset futurus. Et
quam miranda. quam cito scisps
operatio. nulla quippe indiscendo
mora est. ubi sps doctor adest. 7

En uno eodemque momento. cum
uoce salutantis. gaudium nascitur
infantis. Quia dum uox ad aures
peruenit corporales. uirtus spi-
ritalis cor intrauit audientis. 7

Nec solum geneticem. sed & sobole
amore dñi aduenientis accendit. 7

Vnde mox eadem praecursoris dñi
genetrix. ea quae in occulto cogno-
uerat. his qui simul aderant &
audiebant. palam euangelizare
curauit. Nam subdit. 7 Et beata
quae credidit. quo perficientur
in ea quae dicta sunt ei ad dno. Nam
& hoc quoque per spm didicit heli-
sabeth. quae angelus ad mariam
uerba protulerit. Quod illa mox
euangelizanti crediderit. Quod
haec diuina operante potentia.
absque ulla essent dubietate com-
plenda. 7 Mirumque in modum

idem sp̄s eum cum repleuit p̄sentium
simul praeteritorum & futurorum
scientia instruxit . . . De praesenti
bus namque ^{se} edoctam monstravit .
Cum beatam mariam matrem dñi
sui uocans . quia redemptorem
humani generis in utero gestaret
indicauit . . . Unde & iam fructu
uentris eius singulariter benedic
tum esse professus est . Praete
ritorum se notitiam accepisse sig
nauit . Quae & uerba angeli ad
mariam . Et consensum mariae
credenti sibi innotuisse prodidit .
Sed & futurorum scientiam sibi non
negatam intimauit . Cum perfi
cienda ad dñm quae ei dicta essent
aperuit . . . Quis autem fratres
mei dicere quis aestimare sufficiat .
quae tunc gratia sp̄s di genetricem
repleuerit . Cum tanta in matre
praecursoris . lux doni caelestis
emicauit . . . Uerum audiamus
uerba quae dixit . si forte & his
ualeamus aliquantulum dinoscere .
quid intus habuerit . . . Audita ergo
responsione helisabeth . qua eam
beatam inter mulieres praedicauit .
matrem dñi sui cognominauit .
fide fortem laudauit . ad cuius
ingressum se ipsam cum filio sp̄s
sco repletam esse signauit .
Non amplius tacere potuit dona
quae perceperat . sed quae semper

animo gerebat . ubi aptum tempus
inuenit . & iam deuota oris pro fessi
one pate fecit . . . Namque ut uir
ginalem decebat pudorem acceptum
diuinitus o raculum . aliquandiu
silentio tegebat . arcanum misteri
caelestis in suo p̄toris abdito ueneba
tur occultum . . . **E**xpectabat reue
renter . donec ipse donorum distribu
tor . Quid sibi doni specialis tribu
isset . quid secreti reuelasset . quan
documque uellet ostenderet . . .
At postquam eadem quae sibi erant cha
rismata prestita . per alios sp̄s uerue
lanze esse patefacta cernebat .
Mox etiam ipsa thesaurum caeli quod
in corde seruabat aperuit . . . **A**tergo .
Magnificat animam eadē . Et exul
tauit sp̄s meus in dō salutari meo . . .
Et cetera . . . Quibus primo . dona sibi
specialiter concessa confitetur . . .
Deinde generalia di beneficia . quib;
generi humano in & eternum consule
re non desistit enumerat . . . Cuius
autem anima dñm magnificat .
Qui omnes interioris hominis sui
affectus . diuinis laudibus ac ser
uitus mancipat . Qui obseruantia
praceptorum dñi . semper eius poten
tiam maiestatis secogitare demonstrat .
Cuius sp̄s in dō salutari suo exultat .
quem nil interrenis libet . . . Nulla
caducarum rerum affluentia emollit .
Nulla aduersitas fran git . sed sola

illius a quo salus speratur aeterna
 sui conditoris memoria delictat .
 Quae cum omnibus perfectis uerba
 recte conueniant . Maxime tam
 tabeatam diu genetricem proferre
 decebat . quae meriti priuilegio sin
 gularis spiritali ipsius dilctione
 flagrabat . Cuius corporali concep
 tione gaudebat . Quae iure in
 ihu . idest salutaris suo . speciali p
 prae ceteris scis gaudio potuit exul
 tare . Quia quem per pccatum salu
 tis auctorem nouerat . Hunc ipsu
 temporali ortu de sua carne nasci
 turum esse sciebat . Quatenus in
 una eadem que persona ueraciter
 suus et filius esset & dñs . Quae
 sequentibus quoque uerbis . quam
 uilia de se ipsa senserit edocet . Et
 quod omne quicquid boni meriti
 habuit . hoc superna gratia lar
 gente perceperit dicens .
 Quia respexit humilitatem ancille
 suae . ecce enim ex hoc beatam
 me dicent omnes generationes .
 Humilem quippe xpi ancillam suo
 iudicio se fuisse demonstrat . sed
 respctu se gratiae caelestis . repen
 te sublimatam pronuntiat . atq;
 intantum glorificatum . Ut sua
 beatitudo praecipua . Merito cunc
 tarum gentium uoce miretur .
 Addidit & iam adhuc diuinae pie
 tatis munera . Quae mirabiliter

accepit digna gratiarum actione
 conlaudans .

Quia fecit mihi magna qui potens
 est . & sem nomen eius . Nihil
 ergo suis meritis tribuit . quae
 totam suam magnitudinem
 ad illius donum refert . quies senti
 aliter potens & magnus & existens .
 fideles suos de paruis atq; in firmis .
 fortiter facere consuevit & magnos .
 Bene autem addidit . Et sem nomen
 eius . ut admoneret audientes .
 immo omnes ad quos eius uerba
 peruenirent instrueret ad fidem .
 Et inuocationem eiusdem nominis
 aduolare . Quatenus & ipsi scitatis
 aeternae . ac salutis uere possent
 esse participes . iuxta illud pro
 pheticum . Et erit omnis qui cum
 que inuocauerit nomen dñi sal
 uis erit . Ipsum est enim nomen
 de quo supra ait . Et exultauit
 sps meus . in dō salutaris meo .
 Unde adhuc apertius addit .
 Et misericordia eius in progenies
 et progenies . timentibus eum .
 Progenies autem & progenies . uel
 citius que populi . iudaei iudeli
 & gentilis appellat . uel recte
 omnium per orbem nationum .
 quas in xpo credituras esse p̄uide
 bat . Quia sicut p̄rus ait .
 Non est personarum acceptor dñs .
 sed in omni gente qui timet eum .

& operatur iustitiam acceptus est illi ;
Concinit autem his beatae mariae
uerbis . ipsius dñi sermo . quo non
tantum matrem . quae se corpora
liter generare meruit . Sed &
omnes qui sua praecepta seruarent .
Pronuntiauit esse beatos . Cum
enim docente illo populum quodam
loco . & miracula faciente . Omnes
eius sapientiam ac uirtutes mira
rentur . **E**x tollens uocem
quaedam mulier de turba dixit
illi . **B**eatuſ uenter quae por
tauit . & ubera quae suxisti .
At ille testimonium ueritati prola
tum libenter accipiens . Continuo
respondit . **B**eatuſ qui audiunt
uerbum dñi & custodiunt . **U**t
ipsa quoque mulier . immo uniuersa
si quae audiebāt . se beatos fore con
fiderent . si diuinit uellent obtem
perare mandatis . **A**c si aperte
dicat . **Q**uamuis singulare
priuilegium beatitudinis habeat
Quae filium dñi incarnatum . uirgo
in utero gestare . parere . ac nutri
re digna est . praecipuum tamen
in eadem uita perp̄ua beatitudi
nis locum . Et ipsi sunt habituri .
Qui eius fidem . ac dilectionem . casto
in corpore concipiunt . qui sedula
in mente . praceptorum eius
memoriam portant . qui hanc &
in mente proximorum solerti

& hortatione nutrire satagunt .
Uerum quia uenerabilis dñi genetrice .
misericordiam eius omnibus per
orbem . qui eum timent . ad futu
ram esse perdocuit . **R**estat
ut & iam superbi & contemnentes
monita ueritatis . quid mereantur
in sinact .
Fecit inquit potentiam in brachio
suo . dispersit superbos mente cor
dis sui . **I**n brachio suo . Inditio
ne propriae uirtutis . significat .
Non enim alieno ad operandum in
diget auxilio . Cui scriptum est .
sub est cum uoluerit posse . **Q**uod
ad distinctionem nrae bonae ope
rationis dicit . **Q**ui non in nrae uir
bus libertatis . sed in dō facimus
uirtutem . **E**t sicut alias scriptum ē .
Et brachium eorum non saluabit eos .
sed dexteratua . et brachium tuum
& in luminatio uultus tui .
Dispersit autem superbos mente cor
dis sui . **Q**uia initium omnis pec
cati superbia . **O**beuius meriti
dñi genus humanum . a stabili
habitatione patriae caelestis eici
ens . in hūis peregrinationem & ibi
longe lateque dispulit . **S**ed et
his qui in peccatis perdurare non
timent . grauiorem futurae disper
sionis uindictam reseruauit .
Deposuit potentes de sede . **E**os dē
potentes appellat . quos ante dixerat

superbos . 7 Qui ideo nimirum sup
 biuocantur . quia supra mensuram
 se suae conditionis & tollunt .
 Potentes autem non quia uere poten
 tes sunt . sed quia confidentes in
 uirtute sua . conditoris adiutoriam
 quacere de tractant . Illi autem
 uere potentes sunt . quid dicere norunt
 cum apostolo . 7 Omnia possumus
 in eo qui nos confortauit dno ihu
 xpo de qualibus scriptum est .
 Os potentes non abiicit . Cum & ipse sit
 potens .
 Deposuit ergo potentes de sede
 et exaltauit humiles . 7 Quia om
 nis qui se exaltat humiliabitur .
 Et qui se humiliat exaltabitur .
 Quamuis & iam ita rectae possit intel
 legi . quod non numquam illi ipsi
 qui merito suae elationis ad no fue
 rant deiectioni . Deno miserante illo
 ad humilitatis gratiam redeant .
 sicque merito deuotae humilitatis
 erigantur ad gloriam . 7 Denique
 saulus ob superbiam de sede doctrinae
 legalis depositus est . Sed mox per
 humilitatis subiectionem ad euange
 lizandam xpi fidem leuatus .
 Esurientes impleuit bonis . Et di
 uites dimisit inanes . 7 Quia ae
 terna bona perfectae nunc esuriunt .
 atq; ad haec appetenda in fatigabili
 operum iustorum instantia certare
 non desistunt . satiabuntur atq;

cum sui redemptoris gloria quam de
 siderabant apparuerit . . . At quicum
 que caelestibus diuitis terrenas prae
 ponere gaudent . hi nimirum tem
 pore ultime discretionis . inanes to
 tius beatitudinis dimittuntur ad no .
 Ideoque cum diabolo perennis mise
 riae poena plectuntur . 7 Quod
 & iam in hac uita ex parte non mini
 na uidemus impleri . ut et humi
 les uidelicet supernae bonitatis ali
 monis repleantur . uirtutumque
 caelestiam largitate ditescant . Et
 qui uel de terrenis diuitis gloriantes
 superbiunt . uel de opibus se bonoru
 operum quasi per se se haec habeant
 & tollunt . Intus alumine ueritatis
 inanescunt . 7 Singulis autem his
 uersiculis . quos de diuerso superboru
 atque humilium statu beata maria
 protulit . Ad iungendum est
 quod premisit . In progenies & pro
 genes . 7 Quia nimirum per omne
 labentis seculi tempus . Creator
 iustus ac misericors . Et superbis re
 sistere . & humilibus dare gratiam
 consuevit . 7 Unde bene post
 generalem diuinae pietatis . Et iustu
 tiae commemorationem . ad speci
 alem nouae incarnationis dis
 pensationem qua mundum re
 dimere ds dignatus est . Confessio
 nis suae uerba conuertit dicens .
 Suscepit israhel puerum suum .

memorari misericordiae suae .7

Israhel quippe. uir uidentis dñm inter
pretatur. quo nomine. omnis redemp
torum hominum coetus designatur.
propter quos ut dñm uidere ualeant.
ipse dñs homo uisibilis inter homines
apparuit .7. Qui suscepit israhel.
Quasi medicus aegrum quem curaret.
Quasi rex populum quem ab hostium
incurfione defenderet. Immo hos
te prostrato liberum redderet. ac
secum perpetuo regnare donaret .7.

Et bene addidit. puerum suum. uir
delicet humilem. Oboedientem que
significans. quia non nisi per uirtu
tem humilitatis. Qui ad sortem
potest redemptionis attingere .7.

Vnde & dñs ait .7. Nisi conuersi
fueritis. & efficiamini sicut paruuli.
non intrabitis in regnum caelorum .7.

Bene quoque subiunxit .7. Memora
ri misericordiae suae .7. Quia quod
dñs hominem. ut redimeret adsupfit.
Non humanae meritum conditionis.
sed diuinae donum pietatis exiit.
Quidem post culpam praecuratio
nis. nisi iustam conditoris iram
meruimus .7. Vnde restat. ut quot
quot ad salutem uitae. que recupe
ramur aeternae. Non hoc
nobis sed eius gratiae tribu
amus. Cui dictum est. in ira
misericordiae memoreris .7.

Sicut locutus est ad patres nros .7.

abraham. & semini eius in saecula .7.

Patrum memoriam faciens beata
maria. recte abraham nominatum
exprimit. Quia et simuli patres.
ac sei dominicae incarnationi testi
monium mysticae protulerunt.

Ipsi tamen primo manifeste sunt
eiusdem incarnationis ac nostrae redemp
tionis archana praedicta .7. Ipsi
specialiter dictum est. Atque in te
benedicentur uniuersae cognationes
terrae .7. Quod ad dñm saluatorem
per tinere nullus fidelium dubitat.
Qui ad dandam nobis benedictione
perpetuam. De stirpe abraham
ad nos uenire dignatus est .7. Semen
autem abraham. non illos tantum
dicit electos. qui ex abraham proge
nie sunt corporaliter editi. Ue
ram etiam nos qui de gentibus ad xpm
congregati. Illis fidei societate pa
tribus copulamur. a quibus pro sapie
carnalis origine longe segregamur .7.

Et nos enim semen ac filii sumus abra
hae. cum sacramentis nri redemptoris
quidem genere abraham carnem adsup
sit renascimur .7. Nos sumus
filii abraham. cum illum uidere soller
ti intentione quaerimus. Cuius
diem beatus abraham exultauit
ut uideret. Et uidit. Et gauisus est .7.

Hinc & enim apostolus ait. Si autem
uos xpi. Ergo abraham semen estis.
secundum promissionem heredes .7.

Rectae autem inconclusionone subiungit.
 In scala. Quia nimirum praefata pro
 missio supernae hereditatis. Nul
 lo umquam sine claudetur. Nam
 & usque in finem seculi huius. Non
 de erunt qui in xpm credendo se
 men fiant abrahe. Et futurae beati
 tudinis eidem semini manebit glo
 ria perennis. Unde nos neces
 se est fratres kmi. quibus aeterna
 merces adno promittitur. Inde
 fesso nisu mentis procius perceptio
 ne luctari. Oportet enim ut
 pro optinendo bono. quod sine sine
 cupimus habere. sine ulla inter
 missione donec accipiamur certa
 re curemus. Verba igitur
 evangelicae lationis frequenta me
 ditatione revoluamus. Exempla
 beatae di generitricis semper animo
 retineamus. Ut et inconspetu
 di humiles inuenta. Et proximis
 quoque debito honore submissi.
 mereamur una cum ipso perpexo
 sublimari. Studeamus sollicite
 nenos indebite laudantium fauor
 extollat. Cum illam uideamus in
 ter uerba uerae laudationis. incon
 cussam humilitatis tenuisse con
 stantiam. si in moderatus tempo
 raliu rerum nos appetitus de
 lectat. Reminiscaur. quia iu
 dex nr diuites dimitit inanes.
 Si temporalis afflictio forte mente

conturbat. recogitemus quia et
 humiles exaltat. Numquam
 de inpetranda admissorum uenia
 desperemus. quia misericordia
 eius a progeniae inprogenies
 timentibus eum. Nulli inter
 malce quae fecit. grauior in pae
 nitendi culpa subripiat. qui ad
 superbis resistit. eosque ab aeternu
 sorte secernens. per uaria pae
 narum loca propccatorum uari
 etate dispergit. Fit autem
 largiente dno. ut sibeatae mariae
 semper actus. & dicta recolamus.
 semper in nobis & obseruantia
 castitatis. Et uirtutis opera perse
 uerent. Nam & optimus ac sala
 berrimus in sca ecclesia nos inole
 uit. ut in nus ipsius cotidie cum
 psalmodia uesper tunc laudis ab
 omnibus canatur. Quatenus
 ex hoc animos fidelium. Et frequen
 tior dominicae incarnationis
 memoria ad affectum deuotionis
 accendat. Et recogitata sepius ex
 empla generitricis illius. Inuir
 tutum soliditate confirmet.
 Et hoc oportunae ad uesperos fieri
 conplacuit. ut uidelicet fatigata
 per diem. ac distenta diuersis cogi
 tationibus mens nostra. Incumben
 te tempore quidam ad admonem se
 suae considerationis colligeret.
 lamque salubriter admonita.

Quicquid superfluum ut nocivum
diurna uagatione contraxisset
Totum hoc nocturnis deuotio precibus
ac lacrimis ex tempore mandaret
Uerum nos quia in longum duximus
sermonem. iam conuersi ad dnm
clementiam ipsius postulamus.
Ut & memoriam beatae mariae con-
gruis ueheremur officis. Et ad
celebranda dominicae natiuitatis
sollemnia purioribus animis ueni-
re mereamur. Adiuuat ipse
ad facienda opera spiritalia. ad
percipienda dona caelestia deside-
rium nrm. qui pro nobis incarnari.
Atque inter homines uiuendi for-
mam dare uoluit unigenitum suum
ihm xpm dnm nrm. Cum quo uiuit
& regnat ds in unitate sps sci per
omnia saecula saeculorum. amen.

**DIE SABBATI ANTE NA-
TALE DNI.**

LIC SCAI IUA SEC LYCAM.

Anno quinto decimo imperii tibe-
rii caesaris. procurante pontio pilato
iudaeam. tetrarcha autem galileae
herode. philippo autem fratre
eius tetrarcha iturae. & tracon-
tidis regionis. & lisaniae
abilinae tetrarcha. subprinci-
pibus sacerdotum anna et caifa
et reliqua.

**XIII OMELIA HUSDEM LECTI-
ONIS BEATI GREGORII
PATAE.**

Redemptoris praecursor
quo tempore uerbum praedi-
cationis acceperit. memora-
to romane rei publicae
principis et iudaeae regibus de-
signatur cum dicitur.

Anno quinto decimo imperii tiberii
caesaris. procurante pontio pilato
iudaeam. tetrarcha autem galileae
herode. philippo autem fratre
eius tetrarcha iturae. & tracon-
tidis regionis. & lisaniae
abilinae tetrarcha. subprinci-
pibus sacerdotum anna et caifa. factum est
uerbum dmi super iohannem za-
chariae filium in deserto.

Quia enim illum predicare ueniebat
qui ex iudaeis quosdam. & multos
ex gentibus redempturus erat.

Per regem gentium. & principes
iudaeorum. praedicationis eius
tempora designantur. Quia
autem gentilitas colligenda erat.
& iudaea pro culpa perfidiae disper-
genda. Ipsa quoque descriptio
terreni principatus ostendit.

Quo & in romana republica unus
presuisse describitur. Et in iudeo
regno per quartam partem pluri-
mi principantur. Uoce etenim
nri redemptoris dicitur.